

Gør Det Selv

SVÆRHEDSGRAD:

Kompostbeholderen her er et fint og overskueligt begynderprojekt.

TIDSFORBRUG:

4-5 timer

PRIS:

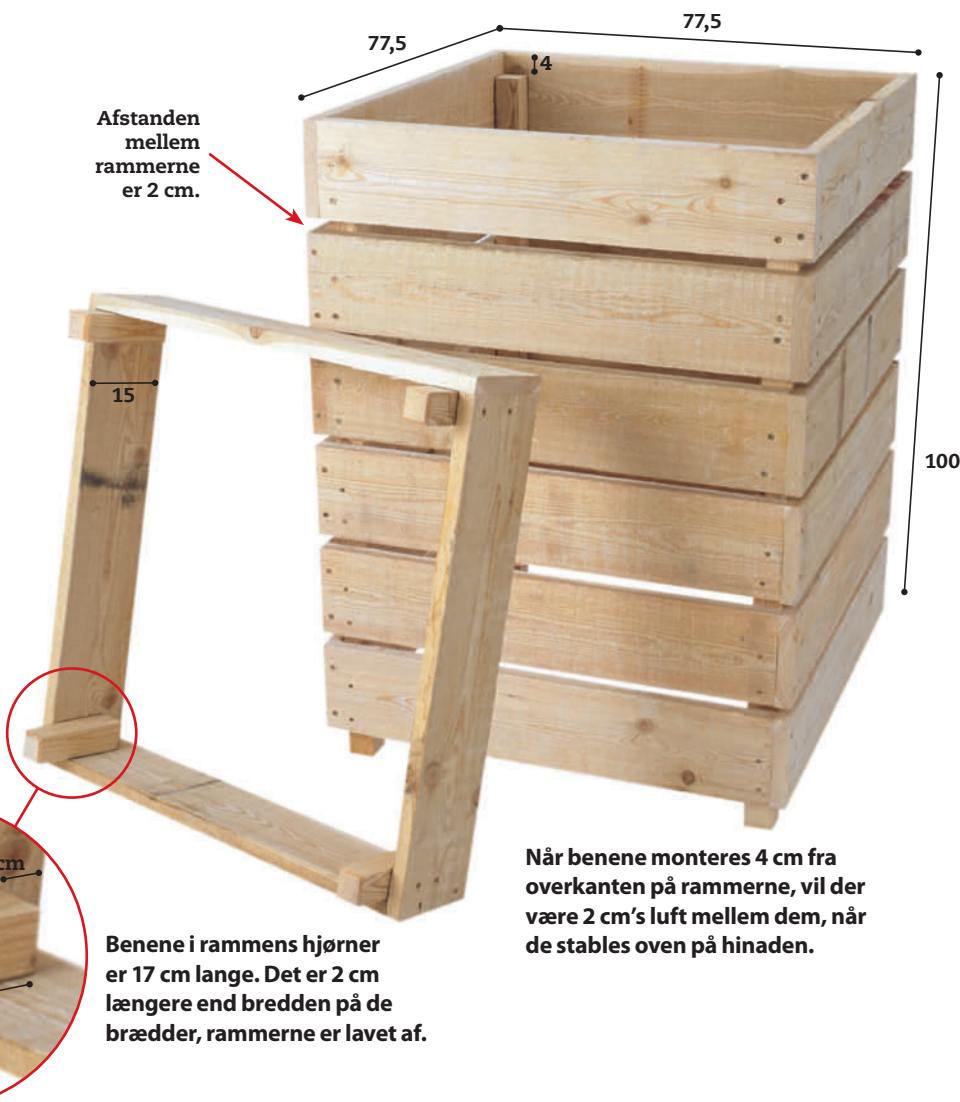
Cirka 400 kroner

Byg en enkel kompostbeholder

Gratis vitaminer til haven

VIGTIGT

Placeringen af din kompostbeholder er vigtig. Den skal stå direkte på jorden, så orme og mikroorganismer har direkte adgang til jorden. En placering i halvskygge og læ er også smart. Det holder på fugten, som er nødvendig, for at mikroorganismerne fortsætter deres aktivitet. Husk også, at det skal være et sted, du nemt kan komme til, fx med en trillebør.

Det er ikke svært at kompostere sit haveaffald. I princippet er du godt i gang, når du samler det i en bunke. Men har du en kompostbeholder, sætter du mere fart i den naturlige proces. Her får du opskriften på, hvordan du bygger en enkel beholder med fleksible rammer.

Kompostbeholderen her er nem at bygge. Den er praktisk, fordi den består af fleksible rammer, som du stabler oven på hinanden, til den har den højde, du ønsker. Så du kan let tilpasse beholderen de aktuelle behov i din have.

Mellem rammerne er der lidt luft, da en vis lufttilførsel til kompostbunken er nødvendig for at holde gang i nedbrydningsprocessen.

Du bestemmer selv, hvor mange rammer du vil bygge i alt, men 8 skal du nok lave som minimum. 5-6 rammer vil typisk være passende til en sektion, og så har du et par rammer

at starte en ny sektion op med. Den færdige kompostjord ligger nemlig typisk i bunden og midten af kompostbunken, så når du skal have fat i den, har du brug for et sted at lægge det øverste lag, der endnu ikke er færdigomsat. Det kan du løfte over i den nye sektion, og efterhånden som du får arbejdet dig ned i den gamle kompostbunke, får du frigivet flere rammer til den nye sektion.

Kompostbeholderen her er kun til haveaffald. Hvis du vil kompostere grønt køkkenaffald, skal du anskaffe dig en lukket beholder, så du ikke risikerer at tiltrække rotter.

Lav rammerne

Kompostbeholderen består af fleksible rammer på 77,5 x 77,5 cm. Du skal være omhyggelig med opmålingen, så rammerne bliver lige store og nemt kan stilles oven på hinanden. De må ikke gå for stramt.

I hvert hjørne af rammerne er monteret et 50 x 50 mm listestykke som en slags lille ben og afstivning. Det sikrer, at rammerne er nemme at stable og står stabilt. Det lille ben er 17 cm langt – 2 cm længere end bredden på lærkebrædderne. Benet skal placeres 4 cm fra rammens øverste kant, så der kommer lidt luft mellem rammerne, når de stables oven på hinanden.

2 Placer 50 x 50 mm listestykker som ben i hvert hjørne, og mærk op til benene. De har en længde på 17 cm og skal placeres 4 cm fra rammens overkant. Bor for til benene igennem rammens sider.

TIPS

Hvis du sætter net i bunden af en ramme, kan du si din kompost. Læg fx rammen oven på trillebøren, og skrab lidt med en skovl, så du kun får den færdigkomposteret jord ned i trillebøren. De dele, der ikke er omsat, bliver tilbage i nettet og smides op i kompostbunken igen. Net med en maskestørrelse på 25 x 25 mm er passende.

Her bruges to 5 x 70 mm skruer i hver hjørnesamling.

1 Saml rammerne med skruer, når du har savet brædderne til på længden – her 75 cm. Det er en god idé at bruge en vinkel, når du skal markere, hvor du skal save. Opmålingen skal være så nøjagtig som muligt, så rammerne bliver lige store.

3 Benene beklædes med tagpap, så de trækkes et par millimeter ind fra rammens inderside. Det sikrer, at benene ikke "klemmer", men nemt kan stables og skilles ad igen.

4 Fastgør benene med 5 x 50 mm skruer – 2 stk. fra hver side. Fjern til sidst det overflødige tagpap med en skarp hobbykniv.

Kort om kompost

Sådan komposterer du

■ Placer haveaffaldet i beholderen, fin-del evt. det groveste. Med nogle måneders mellemrum er det en god idé at vende rundt i bunken, så hele indholdet komposteres. I tørre perioder skal du tilføre vand, så processen ikke går i stå.

■ Det er en god idé at veksle mellem lag af grove og fine dele i kompostbunken. Sørg også for, at bunken er nogenlunde sammenpresset uden at være helt kompakt. Er den for luftig, går nedbrydningen i stå. Er den for tæt, begynder materialet at rådne og lugte.

■ Læg ikke rødde af ondartet rod ukrudt som skvalderkål og kvikgræs i komposten. Heller ikke ukrudt, der er gået i frø, og syge plantedele skal på komposten.

■ Om vinteren kan du med fordel dække kompostbunken med en presenning, så næringsstofferne ikke skylles væk.

■ Færdig kompost ligner mørk jord, og du kan ikke længere skelne de enkelte plantedele i komposten. Det er typisk færdigkomposteret i løbet af 1-2 år.

Sådan bruger du kompost

■ Brug komposten i køkkenhaven, hvor behovet for næring og organisk materiale er stort, da jorden dyrkes så intensivt.

■ Spred et lag på 2-3 cm over jorden, et par uger før du sår køkkenhaven til, eller spred komposten mellem rækkerne, når planterne er spiret frem.

■ Komposten kan også bruges i bede, hvor den vil tilføre planterne næring, holde på jordens fugtighed og holde ukrudtet i ave. Læg et 5-10 cm tykt lag.

■ Kompost er ikke en koncentreret gødning, men et rigtigt godt tilskud. Og mange steder i haven kan det være fuldt tilstrækkeligt – dog ikke i køkkenhaven.

■ Kompost tilfører desuden masser af mikroorganismer til gavn for jorden.

DET HAR VI BRUGT

Materialer

Til en ramme:

- 4 sider af 25 x 150 mm lærkebræt, 75 cm
- 4 ben af 50 x 50 mm listestykke, 17 cm
- Tagpap, 2 x 150 mm
- Skruer, 5 x 70 mm og 5 x 50 mm
- Evt. galvaniseret net og klammer